

POKROK ZÁPADU

Semi-Weekly Edition.

Published by Pokrok Západu Ptg. Co.
1211 So. 13th St. - Tel. 1008.

Subscription, by mail, \$2.50 per year.

Vychází každé úterý a pátek.

Vydává - - Tiskařské Družstvo

Tiskárna: 1211 jižní 13té ulice.
Telefon 1008.

Řídící redaktor: - - J. Rosický

Předplatné:

V místě vydávky do domu, bez přílohy, \$3.00

S přílohou..... \$3.80

Poštou pro Spojené Státy a Kanadu, bez

Knihozny Americké..... \$2.50

S Knihoznu Americké..... \$3.00

Do Čech bez přílohy..... \$3.00

S přílohou..... \$4.50

Každý předplatitel oprávněn je k preml.

Ohlášky.

Drobné a různé ohlášky uveřejňujeme jen, když peníze k objednávkám přiloženy jsou. Za drobné ohlášky obvykle velikosti nepřesahující patce, štítíme 75 centů za tiskárnu. Za různé ohlášky, blahořeční, úmrtí a jiné, štítíme \$1.00 za tři palce za každé uveřejnění. Necht' každý proto přiloží objednavce tolik peněz, jak velkou ohlášku máti si přeje. Ceny ohlášek na delší dobu oznámí se ochotně na požádání.

Zásilký peněz

Jsou nebezpečnější, když se koupí na poště neb expremu "Money Order" a už nám se znale. Těz v registrovaném dopise, aneb poukázkou bankovní jest záleška jista. Kdo chce platit "checkem" na bank, necht' zále o 35 centů více, proto že tolik musí platit banku za kolekci, aneb si koupí směnkou (draft) na Omahu, Chicago neb New York. Na místě drobných peněz přijímáme též 1. a 2-centové kolký. Všechny zásluky necht' jsou zasílány pod jednoduchou adresou pouze takto:

Pokrok Západu,
Omaha, Neb.

Omaha, Neb., 15. červ'ce 1898.

ČESKÝ DEN BUDE.

320. LIBERNÍ SHAFTER NÁK TĚŽCE
funí na Stjagských kopcích.

NEJLEPŠÍ NÁZORNE UČEBNÍ POMŮ-
ckou zeměpisu jest — válka.

DEN 27HO SRPNA BUDE DNEM DO-
stavenička pro veliké množství
Čechů širého západu.

V PRAZE BUDOU SLOUŽITI TE DEUM
na poděkování, že to s Francem
padesát roků vydrželi!

KDO BRATR NÁS, KDO VLASTENEC,
ten dostaví se ku českému dni na
výstavu zamississippkou.

ŠEVCE ZŮSTAN PŘI KOPYTU A ŠPA-
něli při hovězím dobytku. S býky
to jde lépe než s Amerikou!

OD UČASTENSTVÍ ČECHŮ BUDE ZÁ-
viseti zdar českého dne na výsta-
vě zamississippské dne 27. srpna.

FRANTIŠKA JOSEFA VYTAHOVALI V
Praze kolik neděl z vody! Jo ta-
kový potentát, když se někde usa-
dí, se tak čerstvě nehne.

ČEŠI A POLÁCI SE SBRAŤILI! ALE
na jak dlouho, kdy bude zase pol-
ský bratřerka se ostouzet s rakou-
skou Loewic! Inu, v každé ro-
dině musí býti řáký škandál!

NA ČETNÉ DOTAZY, JEŽ NÁS ČÍM
dále tím houfněji docházely v mi-
nulých dnech, sdělujeme, že český
den na výstavě zamississippské
bude, a sice dne 27. srpna.

TĚD, KDYŽ NÁSÍ DOSTALI VE ŠPA-
nělské válce praxi, nemají Španě-
lové žádnou marinu více a Sampson
neví, jak by své hrdinství předce
okázal a vztekem chce sám vyletět
— z kůže.

FRANCPEPIK MĚL NÁRAMNOU RA-
dost z vídeňských dětí, když na
jeho počest kolem něho marčovaly.
Inu, my mu rádi věříme, z těch
cizích dětí mohl mít radost, když
ze svých měl jen trochu vzteku!

MR. LOEFFLER STVOŘIL "HOMUN-
kula" rádňho Ed. Nováka, Wal-
leck (čti Válek) nás zastlpuje ve
školní radě, C. Jandus má naději
na kriminální klerkovství a pak,
že pan Loeffler není vlastenec.

FRANCPEPIK BUDE PRVÝ HÁJITI CE-
lou svou mocí habsburskou familii
ve Španii; jen daj pane Franci,
pozor a vzpomenou si na nebožtí-
ka pana bratra Maxla atd., poje-
dou-li s těmi svými štvy proti
Amerikánům, aby nedostali mor-
ckou nemoc!

TĚD BY MĚLI ŠPANĚLOVÉ ODKRYTI
rákou točnu, severní nebo jižní;

ve slávě objevení by zapomenuli
na svou amerikánskou ostudu a
stát by se tak mohlo, i slepý ko-
hout prý časem najde zrno, a od
odkrytí Ameriky je už 500 let, ale
kde vzít na to šífy?

PO PRVNÍ RÁNĚ U MANILLY NASTA-
vili Španělové, jako dobří křesťan-
né, u Santjaga druhou "tvář" a
Schley se dlouho nedal pobízet a
líznul je na ní, ale obličej nemá
předce více tvář než-li dvě a Špa-
nělové chtí moc mermo nastavit
třetí! I s pánem bohem, musí-li
to býti dovedou jim naši naplácat
i na ty — v kalhotech!

KDYBY PRVÝ BYL SVATÝ PETR JEDI-
ného herinka, kterého chytil v pa-
lestinských loužích uložil na úro-
ky z úroků, byl by prý měl dnes
každý z věřících milion jistých
světských kěšů! Co by byli měli
Španělové dnes, kdyby byli uložili
jeden lodní náklad zlata, který
odvezl Cortez neb Pizarro z Ame-
riky do Hispanie? Ale, tempi pa-
sati, s Amerikou už je konec!

V SOUTH OMAZE NADÁVAJÍ NA
městskou radu, že chce stavět
rádnici, když nemají ani vindry
peněz! S penězma stavět rádnici,
to je legrace, ale bez peněz, to je
kumšt a při tom si namazat ke
všemu kapsy, to je hotovým čar-
odějnickým! A to vše v So. Omaze
dovedou a proto má občanstvo
koukat na své městské otce a mí-
sto láteření něčemu se od přiučit!

FRANCPEPIK KE SVĚMU JUBILEU DO-
stal následující presenty: Boty se
silnými podšvy z vydělané české
kůže (český dar). Vlněný mundúr
zhotovený z ostříhané slovácké
ovce (maďarský dar). Haličské ži-
dovské macesy s tizsa estlarskými
krevními kapkami (polský dar).
Německou držkovou polévku (z
deutsch-boehmen), papežovo po-
žeňnání gratis (církevní dar) atd.

TĚD TO KONEČNĚ VÍME! ŠPANĚ-
lové prý prohrajívají své nedělní
bitvy proto, že začínají dříve stří-
let. To jest náhled kapitána Fi-
lipa na válečné lodi Texas. Kdo
prý v neděli dá první ránu, ten
prohraje. Podle toho by musel
napadený v neděli vždy prohrát,
když by se totiž napadající střelil
dátí první ránu. Aby neprohrál,
nesměl by se napadený bránit, ale
prohrál by při tom přece. Patrně,
že pan Filip nemá Filipa,

Český den bude.

Po vyjednávání, vlekokoucím se
do nekonečna, může se nyní teprve
řici s určitostí, že český den na
výstavě zamississippské bude a sice
dne 27. srpna, totiž od zítřka za
šest týdnů. Hlavní příčinou prů-
tahů bylo to, že ze strany svobod-
omyslné bylo přání, aby pro uspo-
řádání českého dne působily všec-
ny vrstvy obecnstva a zástupcové
všech spolků, bez ohledu na ná-
boženství. Když po více než dvou-
měsíčních průtazích seznáno bylo,
že spolky katolické nehodlají spo-
lupůsobiti v uspořádání a v při-
pravách ku českému dni, přikročili
teprve zástupcové cstatních spolků
k činu a chtí postarati se o to, aby
český lid nebyl tím jediným lidem
americkým, tím jediným národem,
kterýž by neměl svůj den na vý-
stavě zamississippské. Švédové a
Němci měli již své dny, a všechny
ostatní národnosti, jež zde u znač-
nějším počtu žijí, jako Irčané,
Skotové, Angličané, Dánové, i
Negři, mají ustanoveny dny, v
nichž hodlají si na výstavišti dáti
dostaveničko a bylo by věru pouze
jen ostudou, abychom my, Čecho-
vé, zůstali za všemi ostatními, i
Negry. Tím, že katolické spolky
nezúčastní se činné příprav ku
českému dni, nevyrozumíváme, že
by snad odpírali účastenství a zpe-
čovali se přispěti k oslavě jména
českého, nýbrž máme za to, že o
se jim jednalo, bylo to, aby nemu-
sely nésti zodpovědnost za podnik
ten a výlohy, jež po případě s ním

spojeny budou. Doufáme ale, že
aspoň účastenství své neodepřou,
nýbrž že oddělení katolické v prů-
vodu bude dojísta co nejčtetnější a
bude jim sloužiti ku cti.

Jak vyrozumíváme, jest program
z většiny již ustaven, ač posud ne-
úplným. Za řečníky požádání býti
mají prof. Šimek z iowské státní
university pro řeč anglickou, ex-
senator Duras, nejlepší český řeč-
ník v Nebrasce, pro řeč českou a
madame Humpal-Zemanová z Chi-
caga, též pro řeč českou. Mimo toho
má pozůstávati program z několi-
ka zpěvů, z několika čísel hudeb-
ních a zakončiti má tělocvikem
sokolským. Máme právo očeká-
vati, že výbor přičiní se, aby pro-
gram proveden byl způsobem dů-
stojným, jenž by sloužil nám ku
cti. Význačnou částí programu če-
ského dne má býti ovšem velkole-
pý průvod, v němž máme se oka-
zati v plném počtu, tak abychom
vzbudili pozornost. Jak vyrozumí-
váme, upustil výbor od úmyslu
zřízení nějakých společných vozů
allegorických a ponechá toto jed-
notlivým skupinám aneb jednotám.
Vyrozumíváme, že vyzvána jest
Západní Česko-Bratřská Jednota,
aby vypravila nějaký allegorický
vůz, myšlénku její zastupující,
kterýžto vůz nalézal by se v oddě-
lení, jež by tvořili členové této
Západní Jednoty, nejen snad řádů
místních, nýbrž všichni, kteří by
se zúčastnili, jak z Nebrasky, tak
i ze států okolních. Podobně vyz-
váni budou Dřevaři Světovi, Mo-
derní Dřevaři, Katolické spolky,
Č.S.P.S., Sokolské jednoty, atd.,
aby každá vypravila důstojný vůz
allegorický. Těz budou vyzváni
čestí průmyslníci a obchodníci,
nejen v Omaze, nýbrž i na venko-
vě, aby nějakým podobným spů-
sobem v průvodu byli zastoupeni.
Vyrozumíváme, že již velký počet
obchodníků a průmyslníků zdej-
ších, i někteří z venkova, spolu-
působení toho směru připověděli.

Dle známek a projevů máme za to,
že zúčastní se českého dne nes-
mírný počet rodáků z venkova a
že sjede se tu takové množství
Čechů, jako nikdy před tím neby-
lo na západě pohromadě.

Skládající plnou důvěru ve vý-
bor, že provede úlohu, kteréž se
podjal k úplné spokojenosti všech
účastníků, voláme českému dni z
plna srdce: Na zdar!

Rakousko a Černá Hora.

-8-

České listy a najmě "Národní
Listy" jsou plny zpráv a pojedná-
ní o konfliktu — sporu — rakou-
sko-černohorském.

Stručný náš úsudek o něm jest:
Nic nového, ale zajímavý vždy!"

Od roku 48., kdy pro celou
Evropu nastala obroda, téměř v
každém evropském státě můžeme
pozorovati důslednost, kterou se
brala politika toho kterého státu,
sledující určité zájmy. Prusko od
jmenovaného roku opětně vrátilo
se ku politice Bedřicha II., kterou
v hlavních zásadách uskutečnilo
s genialní kratochví Bismarka po
bitvách v roce 1864, 1866 a 1870,
kdy po scelení německých držav
v jednotnou říši pruský vliv v této
činilo rozhodujícím. Itálie v témž
čase za podpory Napoleona III.
a později Viléma I. dosáhla svého
sjednocení a od té doby datuje se i
ohromné zmohutnění Ruska, proti
kterémuž sice Anglie neustále štva-
la, se kterým Německo hrálo vždy
falešně a jemuž Rakousko splatilo
Vilagoš nejbídnějším nevděkem,
které však vzvor Sebastopolu tak
se uvnitř vyvinulo, že v roce 1877
— 1878 Cáf Osvooboditel rytířskou
tasil zbraň za osvobození jižního
Slovanstva z tureckého jha.

Čím Rusko dospělo ku své ny-
nější ohromné síle, že stalo se
rozhodujícím světovým činitelem?
Rusku vzešla v cáři Alexandru
II. spása! Tento cár stal se

apoštolem slavismu na ruském
truně, on to byl, který poznal po-
slání Ruska ve slavenském světě
a počal vymaňovati se z područí
pruské politiky, která tak mocně
se roztahovala ve všech důležitých
životních otázkách Ruska. Touže
cestou bral se Alexander III. Po
rusko-turecké válce došlo ku ber-
linským poradám, kdy Rusku úpl-
ně setřeno bělmo s očí a německé
přátelství k němu objevilo se v
jasném světle. Rusku zůstala po
válce čest vítěze a hmotná kořist
válečná rozdělena rozkouskovaná
sousedstvu Turecka a lví podíl
pod názvem bosensko-hercegovské
okupace připadl Rakousku!

Toto poslední bylo krutou ironií
celého účele vedené války, ve kte-
ré za slovanské pravoslavi a svo-
bodu slovanského lidu sta tisíce
šlechetných ruských bratří vykr-
vácelo!

Z deště pod okap!

Z turecké državy přivtěleny byly
Bosna a Hercegovina ku rakouské
říši pravdě nepodobností a všemu
našemu čtenářstvu jsou známy
jobovy zvěsti z ubohých zemí bý-
valého velkého srbského círství
cára Lazara.

Dnes teprve, po 20. letech za-
číná býti jasným ten dar Parisova
jablka, který Bismark na berlín-
ském kongrese uštědřil Rakousku.

Proč mělo Rakousko nejprve
obsaditi a pak sobě přivtěliti
Bosnu a Hercegovinu? Tu otáz-
ku, jistě že sobě nemohl a nezod-
pověděl, aneb ani nepožil vele-
bený státník Rakouska Jul. An-
drassy, neboť jako Maďar nebyl
by mohl propagovati zvětšení slo-
vanského žilvu v Translajtánii,
což muselo z téže příčiny býti i
nápádným předlitavským Něm-
cům.

Čeho mohlo Rakousko vyzískati
Bosnu a Hercegovinou?

Positovní odpověď dáti na tuto
otázku, mlůvime-li o Rakousku,
co státu v nynější své podobě a
utváření, možno dáti v tom smy-
slu, že ničeho, poněvadž tím jen
rozmnožena byla řada státopráv-
ník nesnáží!

Tedy proč byla Bosna a Herce-
govina anektována?

Poněvadž nám ji Bismark uště-
dřil a rakouské panstvo je ve své
bezhlavosti vzalo!

Anekci Bosny a Hercegoviny
prohloubila se propast' mezi Ra-
kouskem a Ruskem a Rakousko
uvnitř seslabeno novým nespoko-
jencem. Toho obojho chtěl jistě
Bismark dosáhnouti a dobře měl
napřed vypočítáno, věda, že dříve
nebo později pro svou číselnou pře-
vahu svou zahraničnou politikou
by se Rakousko přiklonilo Rusku
a od tohoto spojení dobrého
pro Německo očekávati nemohl.

Slabé Rakousko s rozháranými
vnitřními poměry v područí Ně-
mecka, to bylo jedním z principů
Bismarkovy velkoněmecké politi-
ky.

Černá Hora a Rakousko!

Černá Hora je ta mathematická
písmenka, která se dá nahraditi
určitou číslicí — Ruskem!

Přálo by si snad Rakousko čer-
nohorský taneček? Což o ten,
s černohorským bejbím by to ještě
šlo, třeba z tuha, poněvadž je
dnes již hodný klacek, ale ten ru-
ský pantáta, ten má ukrutánskou
liskovku a naplácal by do oprá-
vdy.

K smrti odsouzena

v úterý v New Yorku pí. M. M.
Placeová, kteráž v únoru v návalu
žárlivosti 18letou nevlastní dceru
svou zavraždila a pak vražedný
útok na manželka svého učinila.
Poprava proudem elektrickým ur-
čena soudem na týden, 22. srp-
nem počínajíc.

* Populistická státní konvence
minnesotská ve středu se odročila,
aniž by kandidáty navrhla. Po-
necháno to bylo výkonému výbo-
ru, kterýž ohledně toho s demo-
kraty dohodnouti se má.

Zprávy osobní.

-- Pan F. Šalda, syn zdejšího
spoluobčana, usazený v Cedar Ra-
pidsích, kdež těší se všeobecné
vážnosti a účtě a v přítomné době
zasedá ve městské radě, přijel
koncem minulého týdne na delší
návštěvu, jak rodičů i setter, tak
i výstavy. Četní jeho zdejší přá-
telé jsou potěšeni s ním se setkati,
neboť jest ze svých mladých let v
dobré a milé paměti.

— Ze Cedar Rapids zavítal
sem s chotí na návštěvu pan Von-
dráček, majitel závodu s bicykly a
jiným sportovním zbožím. Bytu-
je v hotelu pana Šonky náhodou
setkal se tu s panem Donátem,
kterýž býval druhdy učitelem
manželky pana Vondráčka, z kte-
réhož setkání byla potěšena i bý-
valá žačka i pan učitel.

— Pan F. Polanský, okresní
klerk z okresu Howard, byl se
podvítati na Omahu a výstavu v
dnech minulých a doznal, že jest
překvapen velkolepostí výstavy,
kterouž si takto nikdy nepředsta-
voval. Pan Polanský jest jedním
z nejoblíbenějších rodáků a občanů
Howard County. Ač republikán,
byl v minulé volbě zvolen v
onom okresu k důležitému úřadu
okresního klerka, vzdor tomu, že
okres má dva hlasy populistické
proti jednomu republikánskému.
Bylo nám potěšením, že pan Po-
lanský písařnu naši navštívil.

— Pan Josef Hausner, známý
doutník z Weston, přijel do
Omahy před několika dny a spo-
jiv krásné s užitečným, navštívil
výstavu a při tom též i naše ho-
stinské, jímž prodal velké množ-
ství doutníků a hlavně svých
viržinek, kteréž nazývá Nové
Kuba. Jak nám pan Hausner
sdělil, chystají se spolky ve
Weston, jakož i v Saunders Co.,
přijeti k českému dnu v plném
počtu a nepochybně, že bude vy-
praven zvláštní vlak ze Schuyler,
kterýž vezme sebou spolky schuy-
lerské, pražské, westonské a
wahooské.

— Pan Pivoňka, nadaný kra-
jan, kterýž zastává v Great Falls,
Montana, u jedné velké dolovní
společnosti důležité místo lučeb-
níka, přijel opět do Omahy, aby
zde dohlížel na tavení rudy, kterouž
jeho společnost do zdejších taví-
ren za tím účelem odeslala. Pan
Pivoňka jest rodilým v Clevelan-
dě, kdež rodina jeho čítá se k nej-
váženějším rodinám města.

— Jeden z nejstarších osadníků
českých od Odell, pan Hirman,
přijel s manželkou podvítati se též
na výstavu a ubytoval se u starého
svého přítele a známého, pana
Hrocha.

— Pan V. Milota, známý ho-
stinský ze Schuyler, nalezá se zde
v záležitostech obchodních.

— Syn pana Josefa Kastla ze
Saunders County a zeť známého
zdejšího souseda pana Fixy, přijel
sem počátkem týdne s manželkou,
jednak na návštěvu a jednak take
prohlédnouti si důkladně výstavu.

— Včera jeli Omahou dva Pra-
žané, pp. Král a Dr. Polák, kteří
před 5 týdny přijeli z Čech, na-
vštívti svého příbuzného, sen.
Čeňka Durase, nyní pak vrací se
nazpět do vlasti. Oba pánové
prohlédli si zdejší šmelcovnu a
navštívili výstavu před odjezdem.
Přejem jim šťastnou cestu k do-
movu. S nimi přijel pan Duras
kterýž dnes vrátí se domu.

Mnozí lidé semrou před jim vymě-
řenou dobou, protože si vystrah při-
rody nevímají. Tělo může býti
doslovně opevněno proti nemoci, když
by se příležitostně vzala dávka Dra.
Petra Hoboka, dávného časem skou-
ného bylinského léku. Není to lék
lékárnický. Jednotlivosti rychle a
dodají, adresuje-li se Dr. Peter Fa-
ney, 112—114 So. Hayne Ave., Chicago,
Illinois.